

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 8 lipca 2009 r.

**Pani
Katarzyna Sowa-Cichecka
Dyrektor
Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej
w Kielcach**

LKI-41016-1/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach, zwanej dalej „Okręgową Stacją”, w zakresie realizacji zadań związanych z rolnictwem ekologicznym w okresie od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Okręgowej Stacji w zakresie objętym kontrolą.

1. W bazie danych dotyczących zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczenia azotanami wód w profilu glebowym nie uwzględniono danych związanych z rolnictwem ekologicznym. Okręgowa Stacja przyjmując zlecenia na badanie gleb, roślin i produktów rolnych nie wymagała od zleceniodawcy podania informacji, czy gospodarstwo rolne prowadzone przez zleceniodawcę związane jest z rolnictwem ekologicznym lub czy dostarczona próba pochodzi z gospodarstwa ekologicznego (w formularzach umów/zleceń nie zawarto wymagań w powyższym zakresie).

Analiza 41 z 413 zleceń dotyczących wykonania badań zawartości fosforu, potasu i magnezu w glebie oraz jej pH, złożonych w latach 2005 – 2009 (do 21 maja) przez podmioty prowadzące gospodarstwa ekologiczne (10% ogółu) wykazała, że badanie próbek glebowych realizowano w terminach nie dłuższych niż 27 dni. W 34 przypadkach (tj. w 83%) termin wykonania badań przez Dział Laboratoryjny Okręgowej Stacji nie przekroczył 14 dni.

W badanym okresie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz inne jednostki administracji nie zlecały Okręgowej Stacji wykonania prac związanych z rolnictwem ekologicznym.

2. NIK nie wnosi uwag do wywiązywała się w latach 2005 – 2006 przez Okręgową Stację z obowiązku przyjmowania i weryfikowania wniosków o dotacje na dofinansowanie kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych, który został na nią nałożony rozporządzeniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa z 15 kwietnia 2004 r. (DzU nr 72, poz. 655 ze zm.) i z 30 maja 2006 r. (DzU nr 98, poz. 683 ze zm.). W 2005 r. do Okręgowej Stacji wpłynęło 1.039 wniosków, a w 2006 r. – 1.288, w tym pozytywnie rozpatrzono odpowiednio: 1.028 i 1.228 wniosków.

Od 16 kwietnia 2007 r., zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 13 kwietnia 2007 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (DzU nr 67, poz. 446 ze zm.), obowiązek przyjmowania, weryfikowania i akceptowania wniosków o udzielenie dotacji na pokrycie kosztów kontroli gospodarstwa producenta rolnego oraz wypłaty tych dotacji realizowany jest przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą (KSChR).

Analiza 150 wniosków, tj. 7% wszystkich pozytywnie rozpatrzonych wniosków o dotacje na dofinansowanie kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych (59 złożonych w 2005 r. i 91 złożonych w 2006 r.) wykazała, że wnioski te zostały złożone terminowo i zgodnie z § 31 ust. 1 ww. rozporządzenia z 15 kwietnia 2004 r. oraz § 27 ust. 2 ww. rozporządzenia z 30 maja 2006 r., sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

W 2005 r. Dyrektor Okręgowej Stacji, akceptując pozytywnie zweryfikowane wnioski o udzielenie dotacji, sporządzając zbiorcze zestawienia tych wniosków oraz przekazując je Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi wywiązał się z obowiązku, określonego w § 31 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 15 kwietnia 2004 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa.

W 2006 r. Okręgowa Stacja wywiązała się z obowiązku, określonego w § 27 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 30 maja 2006 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa. Pozytywnie zaopiniowane pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym wnioski o udzielenie dotacji zostały przekazane wraz z opinią do dyrektora KSChR.

W latach 2005-2006 Okręgowa Stacja bez zbędnej zwłoki przesłała dotowanym podmiotom otrzymane środki finansowe.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania promocyjne i informacyjne podejmowane przez Okręgową Stację na rzecz badań w gospodarstwach ekologicznych. Okręgowa Stacja m.in. przekazywała terenowym jednostkom administracji rządowej informacje ze swojej działalności w zakresie ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej i środowiska oraz w zakresie rolnictwa ekologicznego, kierowała do jednostek samorządu terytorialnego pisma, w których podkreślała istotne znaczenie badań agrochemicznych oraz brała aktywny udział w imprezach o tematyce rolniczej i ekologicznej.

Okręgowa Stacja nie nawiązywała współpracy z Wojewódzkim Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach w zakresie realizacji zadań związanych z rolnictwem ekologicznym.

4. W okresie od lipca 2005 r. do maja 2009 r. Okręgowa Stacja terminowo przekazywała do KSChR miesięczne, półroczne i roczne sprawozdania z wykonania zadań rzeczowych.

Ww. sprawozdania miesięczne i półroczne były sporządzane zgodnie z wymogami określonymi w zarządzeniach dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej nr 6/2004 z 4 sierpnia 2004 r. w sprawie sporządzania przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze sprawozdań z wykonania zadań oraz nr 12/2005 z 9 grudnia 2005 r. w sprawie sporządzania sprawozdań przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze.

Uwagi NIK dotyczą omyłkowego pominięcia w sprawozdaniu rocznym z wykonania zadań rzeczowych za 2006 r., wymaganej § 4 ust. 2 ww. zarządzenia nr 12/2005, informacji o terminie przekazania do Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach wyników monitoringu azotu mineralnego i jakości gleb oraz składu chemicznego wód. W pozostałych sprawozdaniach rocznych informacja o ww. terminie została uwzględniona.

W powyższym okresie do KSChR terminowo przekazano również pozostałe sprawozdania wyszczególnione w powyższych zarządzeniach, m.in.: miesięczne i roczne sprawozdania budżetowe Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz roczne sprawozdania finansowe jednostki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rozważenie możliwości uwzględniania w bazie danych dotyczących zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczenia azotanami wód w profilu glebowym, informacji o prowadzeniu w gospodarstwie rolnym produkcji w ramach rolnictwa ekologicznego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektora prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.